

Dkt. Elaine Phillips, Fasihi ya Agano la Kale, Hotuba 23

© 2024 Elaine Phillips na Ted Hildebrandt

Sawa, sasa ni wakati wa kuanza. Inaonekana tunateseka kutokana na siku ya mvua, ni Ijumaa, ugonjwa wa baada ya mtihani. Kwa kuwa nyinyi ni waaminifu, angalau nyinyi ni wengi, kwa hivyo tuna mengi hayo, lakini ni wachache.

Nimesema haya hapo awali, nitasema tena. Watieni moyo kaka na dada zenu, muwe walezi wao ili, kwa kweli, wawe hapa kwa ajili ya darasa. Inavutia sana mtihani unapoonekana, kuna nyuso ambazo sijazona hapo awali, isipokuwa mtihani uliopita.

Kwa vyovyote vile, hilo ndilo tatizo lao. Magazeti ya Ijumaa, wiki moja kutoka Ijumaa, sivyo, nadhani? Kama una maswali kuhusu gazeti hilo, sasa ni wakati wa kuyauliza. Sio sasa hivi, lakini wiki hii tofauti na Alhamisi usiku.

Acha niseme hivi: Ninajua nimesema hapo awali, lakini nitasema tena. Karatasi ya ukurasa mmoja inamaanisha kwamba unafanya kazi kwa bidii sana kwa sababu inaanza kama karatasi ya kurasa nne au tano, na kisha inachemshwa na kuboreshwa ili kila neno katika ukurasa huo mmoja liwe na nguvu nyingi nyuma yake. Kwa hivyo usifikirie, oh, ukurasa mmoja, naweza tu kuliondoa hilo kwa dakika kumi.

Haifanyi kazi kwa njia hiyo. Nami nitaangalia kazi yako ya awali pia, kwa hivyo ukiangalia kazi zote, unajua kuna kazi nyingi za awali unazohitaji kufanya, nami nitaweka alama kwenye hiyo na pia kwenye bidhaa hiyo ya mwisho ya ukurasa mmoja. Kwa hivyo jitahidi sana katika hili.

Nadhani utaona ni jambo la kutia moyo sana kufanya. Usiulize kama unaweza kutoa karatasi ya kuchelewa. Una neema kidogo kuanzia saa tatu hadi saa tano siku hiyo, kwa hivyo chochote zaidi ya wakati huo.

Kwa kuwa umekuwa na kazi hiyo tangu mwanzo wa muhula, kwa kweli sitakubali. Nachukia kuwa zimwi kama hilo, lakini hivyo ndivyo mambo yanavyokwenda. Wale wanaofanya kazi ya ziada, fanyeni Jumatatu.

Usiniombe niongeze muda kuhusu hilo pia. Sawa. Unaweza kuona takwimu za mitihani hapa.

Carrie ana swali la kukata matangazo tu. Endelea, Carrie. Ningekuhimiza, hasa ikiwa mambo ni magumu unapokuja kwenye mitihani na unajitahidi sana, kutumia fursa ya vipindi vya mapitio.

Zinasaidia sana, na Carrie na Matt wote wana njia nzuri ya kufupisha mambo ili kuyafanya yapatikane, hasa katika saa hizo ngumu kabla ya mtihani, lakini ningekuhimiza ufanye hivyo kila wiki pia. Sawa, una maswali au maoni yoyote kabla ya kuendelea? Carrie ataweka mitihani yako tena kwenye visanduku vyako baadaye leo, lakini ikiwa umeangalia ubao, tayari unajua alama yako ni ipi, kwa hivyo unaweza kupanga ramani hiyo, na pia unaweza kuangalia funguo za mtihani zilizopo, kile tunachohitaji kuimba.

Rudi kwenye silabi hizo za Kiebrania ambazo huenda si za kawaida. Kuna maana kubwa sana nyuma yake. Mungu ni mwema, na rehema zake ni za milele.

Tuchukue muda wa kusali pamoja.

Baba, tunakushukuru kwamba umetuita tuwe watoto wako, kwamba tunakufikia kila siku kupitia damu ya Yesu, tukija sana mbele zako, katika chumba chako cha enzi, tukileta vitu tunavyotaka kukushukuru na pia mizigo yetu mbele zako, kwa hivyo tunashukuru. Bwana, tunashukuru kuwa hapa, kuweza kusoma pamoja, kuwa na joto na mwanga, kuwa na chakula cha kutosha, kuwa na usalama.

Baba, tunawaomba wale ambao hawana vitu hivi ambavyo mara nyingi tunavichukulia kawaida. Kwa rehema yako, tafadhali timiza mahitaji ya watu wako. Baba, tunaomba utusaidie leo tunapojifunza.

Masomo yetu yawe kweli kitendo cha ibada. Zifanye akili zetu ziwe makini na mioyo yetu iwake kwa upendo kwako na kwa hamu ya uwepo wako. Kwa hivyo, tunaomba mambo haya kwa jina la Kristo kwa shukrani. Amina.

Kwa njia, ningepaswa kuomba kwa ajili ya hili pia, lakini nitaliweka tu kwenye skrini yako ya rada ya maombi. Ninatoka kaskazini mwa Minnesota.

Umekuwa ukifuatilia habari huko hivi majuzi? Eneo lote la kaskazini mwa Minnesota na eneo la mashariki mwa Dakota Kaskazini ni eneo la maafa hivi sasa kwa sababu wanapata mafuriko leo na kesho ambayo hawajayapitia kwa zaidi ya miaka 100, na ni biashara yenye fujo. Nilitumia siku zangu za shule ya upili wakati wa masika ulipofika, kwa kawaida nikitafuta mchanga, kwa sababu niliishi katika mji ambapo mto ulipitia hivi. Kwa hivyo, najua wanapitia nini.

Ningewatia moyo muwaombee watu kwa sababu wengi wao wako tayari kupoteza makazi yao na riziki zao. Miji mizima inatishiwa na maji ya mafuriko wakati wa mafuriko na sasa inatishia kuvunja mahandaki pia. Kwa hivyo, hizi ni nyakati ngumu kwa watu hao.

Najua watu wanateseka kote ulimwenguni. Nina uhusiano huo tu. Na najua kuna baadhi ya Wamarekani wa Minnesota chuoni pia.

Kwa hivyo, ili tu kuweka hilo kwenye skrini yako ya rada ya maombi. Tutafanya mapitio machache tunapozungumzia kuhusu Sulemani na Sulemani kuimarisha ufalme. Tuna ufalme mmoja mara tu Daudi atakapofikia mwisho wa utawala wake, lakini ni ule ambao una mivunjiko, na mivunjiko hiyo itaonekana tena mwishoni mwa utawala wa Sulemani.

Lakini Sulemani mwenyewe anaimarisha himaya kwa njia ambazo tutazungumzia. Labda niseme ufalme. Labda nisiseme ufalme.

Hata hivyo, tunahitaji kupitia upya kidogo, kwa sababu tumekuwa na muda kidogo katikati. Swali la mapitio, au labda niseme maswali mawili ya mapitio. Hebu tuone kama tunaweza, kwa kuzingatia ukweli kwamba umefanya haya yote kwa ajili ya mtihani, kujenga upya hili.

Daudi aliundaje umoja wa kisiasa na kidini katika ufalme wake? Nick. Bora sana. Anahamisha mji mkuu hadi mahali ambapo patakuwa na mvuto zaidi kwa makabila hayo ya kaskazini, hasa kabila la Benyamini katika mji wa zamani wa Yebusi, sasa Yerusalemu.

Anahamisha sanduku pale, kwa hivyo tuna alama zote hizo za kidini mahali pamoja. Sipaswi kusema zote. Una sanduku pale.

Bado tuna hema hilo la kukutania huko Gibeoni. Tutazungumzia hilo leo. Na kisha uko sahihi kabisa.

Daudi pia anapanua mipaka ya ufalme kwa kiasi kikubwa. Swali linalofuata. Swali la pili.

Swali la mwisho. Ni tukio gani lililoandaliwa kwa ajili ya ujenzi wa hekalu la baadaye, hasa kuhusu eneo lake? Chris. Bila shaka.

Nzuri. Baada ya dhambi hiyo ya kuwahesabu watu na kupata pigo na malaika wa Bwana na uharibifu, Daudi, kwa shukrani kwa Mungu, mara pigo hilo litakapokoma, ananunua uwanja huu wa kupuria wa Arauna. Uko katika eneo la Mlima Moria, kama tulivyojifunza kutoka 2 Mambo ya Nyakati 3. Na katika eneo hilo mahususi, atatoa dhabihu.

Na, bila shaka, kama tulivyosema Jumatatu, hiyo ndiyo inayoweka msingi wa ujenzi wa hekalu. Kwa hivyo, sote tuko tayari sasa kwa ajili ya shughuli nyingine kubwa, na hiyo inatuleta kwa Sulemani. Sulemani anajulikana zaidi kwa nini? Na, kwa njia, ikiwa unahitaji njia ya kukumbuka hili, unaweza kumshukuru mmoja wa wanafunzi wangu yapata miaka 15 iliyopita kwa kupendekeza hili, nami nalipitisha kwa kila darasa kwani hili halinihusu mwanzoni; fikiria W nne.

Wanne W. Kristen. Sawa, hiyo ni nzuri.

Hekima na wanawake. Na wanawake ni bora zaidi kwa sababu hatutaki kusema wake tu. Kuna kundi la wanawake wengine humo pia.

Kwa hivyo, hekima na wanawake. Kaylin. Utajiri. Kubwa. Na? Ibada. Hiyo ndiyo yote.

Hekima, wanawake, ibada, utajiri. Baadhi ya haya yana upande mzuri na upande mbaya, kama tutakavyoona tunapoendelea. Naam, Susanna.

Ndiyo, ni swali zuri. Tofauti kati ya suria na mke ni ipi? Mke ni mtu aliyeposwa na kwa kweli anahudumu katika nafasi hiyo, na wake za Sulemani mara nyingi huwepo kwa sababu amefanya ushirikiano wa kisiasa. Unaona mfano wa hilo na binti Farao, ambao tutazungumzia baadaye kidogo.

Kwa hivyo, kuna hadhi inayohusiana na nafasi ya mke ambayo si ile ambayo suria angefurahia. Neno la Kiebrania kwa suria ni lile ambalo watu wanalo, ni pilgashah au kitu kama hicho. Ted, labda unaweza kunirekebisha kwenye vokali zangu kwa kutumia konsonanti.

Nimesahau kidogo. Lakini kuna kila aina ya mambo yanayoandikwa juu yake kulingana na maana halisi ya hilo. Haijulikani vizuri kidogo.

Lakini tunajua kuna kimo tofauti, na katika visa vya wafalme, mara nyingi umefanya ushirikiano huu wa kisiasa. Ndiyo, Trevor. Ndiyo, ni swali zuri.

Je, kuna ubadilishanaji wowote kati ya maneno haya? Mojawapo ya mkanganyiko ni kwamba neno la Kiebrania kwa mke pia ni neno la Kiebrania kwa mwanamke. Na kwa hivyo, una suria ambaye ni mwanamke na anaangukia katika kundi hilo ambaye kisha ana uhusiano na mtu huyu. Kwa hivyo, kutakuwa na mipaka isiyoelewika.

Maswali yako ni mazuri. Utafiti mdogo niliufanya kuhusu neno hili la Kiebrania linalorejelea suria unanifanya nikuambie kwamba kwa kweli sijui majibu yote ya sehemu yake. Maswali mazuri.

Maswali mengine yoyote? Kama sitayafikiria baadaye, tafadhali niulize kuhusu biashara hii ya kuwa na wanawake wengi kama wake. Tayari nimetaja baadhi ya masuala ya kisiasa. Lakini tunapoanza kuzungumzia Kumbukumbu la Torati 27 na kile ambacho wafalme hawakupaswa kufanya, tunapaswa kurudi kwenye hilo.

Hapa kuna swali lingine kwako. Je, unakumbuka vyanzo vyetu? 1 na 2 Samweli, 1 na 2 Wafalme ziko katika aina moja ya kizuizi na kitengo, na kisha 1 na 2 Mambo ya

Nyakati ni baadaye, na zina msisitizo tofauti. Unaposoma kwa leo, ni tofauti gani uliyoiona kati ya nyenzo za 1 Wafalme na kile ulichosoma katika Mambo ya Nyakati? Chelsea.

Ndiyo, huoni jambo hilo lote kuhusu ibada yake ya sanamu mwishoni mwa utawala wa Sulemani, sivyo? Halimo katika Mambo ya Nyakati. Limo katika Wafalme 1 Wafalme 11, lakini hatutalionga katika Mambo ya Nyakati. Huo ni mwisho mmoja wa mwisho wa kitabu.

Fikiria mwisho mwingine wa kitabu. Vipi kuhusu mwanzo wa utawala wa Sulemani au mambo yaliyotangulia? Katika Mambo ya Nyakati, je, ulisoma chochote kuhusu Adoniya na jambo hilo lote kuhusu kuchanganyikiwa na mvutano na majaribio ya kupata ufalme? Haikuwepo, sivyo? Sulemani anakuwa mfalme tu katika Mambo ya Nyakati. Hiyo sivyo ilivyo katika Wafalme.

Una Adoniya, unajiweka kama mfalme, na tutazungumzia kuhusu hilo baada ya dakika moja. Daima weka antena zako wazi kwa tofauti hizo. Hilo ndilo linalofanya usomaji uwe wa kuvutia sana, miongoni mwa mambo mengine mengi.

Sawa, tuendeleo? Hebu tujaribu kuendelea. Kama nilivyosema mara nyingi, nataka ujue matukio makubwa yanayotokea, kama vile Sulemani kuimarishwa kama mfalme. Jua majina, wajue watu, ujue jinsi hii inavyotokea.

Tutazingatia mambo machache, lakini ni wazi kwamba hatuwezi kuyazungumzia yote. David anapofikia mwisho wa maisha yake, ni mzee. Hawezi kupata joto.

Abishag. Hivi ndivyo unavyotamka, ingawa ni Abishag kwa Kiingereza. Abishag, mwanamke kijana, huletwa ili tu kumpasha joto.

Sasa, kwa nini hili ni muhimu baadaye katika simulizi? Kwa nini hata tunachukua mistari minne ya kwanza ya 1 Wafalme kuzungumzia kuhusu kumfanya Mfalme Daudi awe na joto? Kwa sababu kisha tunaendelea na jambo hili la ajabu kuhusu Adoniya, na anajiweka kuwa mfalme, na bado unayo mistari minne ya kwanza, Kristen. Ndiyo, na kwa kweli itaulizwa, Sulemani. Ulikuwa sahihi mara ya kwanza.

Ndiyo, sawa. Adonia, mara tu atakapoondolewa, kwa nia na madhumuni yote, kutoka kwa ufalme wake unaodhaniwa, kisha anaomba Abishagi awepo. Na kwa nini hiyo ni kauli ya kisiasa, labda? Tumeona wapi ujanja huo hapo awali? Kuchukua suria wa mtu.

Ndiyo, Katie. Absalom alitoa kauli ya kisiasa ya kuchukiza sana, sivyo? Anapolala na masuria wa Daudi mchana kutwa, kila mtu anaweza kuona ikitokea. Na hivyo, ni kutoa kauli.

Kilichokuwa cha baba yangu ni changu. Ikiwa Adoniya atafanya hivyo, kile kilichokuwa cha Daudi katika uzee wake, Abishagi, ni cha Adoniya, basi anaingia kwa nguvu. Ingekuwa hasara kwa Sulemani kuwa na aina hiyo ya jambo linaloendelea na kutofanya jambo lolote kulihusu.

Na hata tuliona hilo tangu mwanzo hadi Reubeni. Hilo lilichukuliwa kuwa jambo baya sana kwa Reubeni kulala na Bilha, suria wa baba yake na mjakazi wa mmoja wa wake zake. Kwa hivyo hilo ndilo jambo la kwanza.

Naam, Adonia anakusudia kuwa mfalme. Anafanya hivyo kwa njia ya kuvutia sana. Inavutia kugundua kwamba, tena, tunasoma, tukisoma kwa makini sana, kwamba Daudi si baba bora zaidi.

Inasema hakuwahi kumrekebisha Adoniya. Adoniya ameharibiwa kama vile Absalomu alivyoharibiwa. Kwa namna fulani tazama mambo yanayoendelea hapa yakiakisiwa.

Kwa hivyo, Daudi hakuwahi kumweka sawa. Adoniya anafanya anachotaka kufanya na anawakusanya watu wawili muhimu sana ili waje upande wake. Unajua ni akina nani.

Tayari tumewaona. Naam, Susanna. Naam, Abiathari, vizuri.

Hata hivyo, unataka kusema. Na ana jukumu gani? Yeye ndiye kuhani ambaye amekuwa na Daudi muda wote. Kumbuka, yeye ndiye aliyekuja na kuleta efodi na kadhalika.

Kwa hivyo, tuna mtu muhimu sana. Na hapa Adonia anagundua kuwa sasa ana Abiathari upande wake. Sadoki ndiye atakayebaki na Daudi.

Ndiyo, Chelsea. Ndiyo, pia anampata Joab upande wake. Na bila shaka, Joab ana historia ndefu.

Na kwa hivyo Adonia huenda anaona huyu kama mtu ambaye ataongoza majeshi yoyote kwa mafanikio ikiwa atahitaji kuwa nayo. Lakini Daudi ana Benaya, ambaye pia tunajifunza ikiwa tunasoma Mambo ya Nyakati kwa makini, ni mtu muhimu sana pia. Naam, Adonia anajiweka mahali paitwapo En-Rogeli, upande wa kusini wa mji wa Daudi.

Lakini, wakati huo huo, tuna Nathani na Bathsheba wakimjia Daudi na kumwambia, je, unajua kilichotokea? Na, bila shaka, kisha tunagundua kwamba si tu kwamba Daudi amemchagua Sulemani, na kwa njia, Adoniya alikuwa wa pili katika mstari. Amnoni ameondoka. Hatujui kamwe kinachompata Keliabu .

Yeye ndiye mzaliwa wa pili. Absalomu ameondoka. Adoniya ndiye mzaliwa wa nne.

Kwa hivyo, yeye ndiye anayefuata katika mstari. Lakini Sulemani ndiye atakayekuwa mfalme. Na hiyo ni kwa sababu, tukirudi kwenye 1 Mambo ya Nyakati, sawa, endelea, vyovyote vile.

1 Mambo ya Nyakati 28, mstari wa 5, Daudi anasema, kati ya wanangu wote, na Bwana amenipa wengi, amemchagua mwanangu Sulemani aketi kwenye kiti cha enzi cha ufalme wa Bwana juu ya Israeli. Kwa hivyo, Daudi anajua hilo vyema, na jambo hili linapokuja kwenye mgogoro, si chaguo la Daudi pekee. Daudi anaeleza, anadokeza, anasema, na kutangaza kwamba ni chaguo la Bwana kwamba itakuwa Sulemani atakayekuwa mfalme.

Kwa hivyo, Sulemani anaanzisha yake mwenyewe, au pole, Daudi na Sulemani walianzisha sherehe ya kutawazwa kwa Sulemani mwenyewe, na mambo mengine ya mfano sana yanatokea. Tutaangalia ramani hivi punde, lakini Daudi atafanya hivi katika Chemchemi ya Gihoni, ambayo ni chanzo cha maji kwa Yerusalemu. Maji mengi yanatoka humo, na kuna viwango vya kuvutia sana vya ishara.

Sulemani pia atakuwa amepanda nyumbu wa Daudi, na hilo ni muhimu pia. Kauli hizo zinatolewa kama sehemu ya sherehe hii yote ya kutawazwa. Wakati huo huo, tumekuwa na Daudi, ambaye ameambiwa na Nathani, ambaye anaripoti neno la Bwana. Bila shaka, Daudi ameambiwa kwamba hatajenga hekalu, lakini hakai tu.

Na ukichukua muda kusoma sura hizi, 1 Mambo ya Nyakati 28 na 29, Daudi anajiandaa kwa uangalifu sana kujenga hekalu ili Sulemani asilazimike kuanza kutoka ardhini bila uzoefu wowote. Kwa kweli, ukisoma kwa uangalifu sana, unaona kwamba Roho Mtakatifu amempa Daudi mpango wa hekalu. Kifungu cha kuvutia.

Roho amempa ufahamu wa jinsi hekalu hili litakavyokuwa na mpango wake, na kisha anafuatilia, na kama tutakavyoangalia baada ya muda mfupi, linaakisi, kama hema la kukutania lilivyofanya, kwa njia fulani kivuli au mfano au nakala isiyo na maana ya ulimwengu wa mbinguni wenyewe. Zaidi kuhusu hilo baada ya dakika moja. Naam, basi tunahitaji kuendelea au kurudi nyuma, labda kurudi nyuma, hadi 1 Wafalme.

Ningependa uwe na maandishi yako mbele yako tunapoona kile ambacho Daudi anamwambia Sulemani afanye. Hili liko katika sura ya 2, na anampa ushauri maalum sana. Kwanza kabisa, katika mstari wa 3, kuwa mtiifu.

Andiko linasema, Shika atakalo Bwana, Mungu wako, utembe katika njia zake, uzishike amri zake, na amri zake, na sheria zake, na matakwa yake, kama ilivyoandikwa katika Torati ya Musa. Kwa hivyo, tamko. Sulemani anapaswa kuwa mtiifu.

Na kisha inaendelea na kusema, unatakiwa kujenga hekalu pia. Hilo ni baadaye kidogo. Na kisha, hatimaye, mambo tunayotaka kuyazingatia hasa, kushughulikia mambo ambayo hayajakamilika.

Hilo ndilo nililoliita hapa. David anatambua kwamba anapokaribia kufa, kuna masuala ya haki za binadamu ambayo yanahitaji kushughulikiwa. Na kwa hivyo, hebu tuyaangalie.

Kwanza kabisa, mstari wa 5 wa sura ya 2 ya 1 Wafalme. Unajua jinsi Yoabu alivyo mbaya. Nataka kufafanua kidogo hapa.

Amemwaga damu nyingi sana. Mstari wa 6, mtendee kwa hekima yako, lakini usimwache mvi zake zishuke kuzimu kwa amani. Yoabu ana damu mikononi mwake.

Amepona na mambo mengi. Unaweza kusema hivyo. Yoabu amepona na mambo mengi.

Na Daudi anamwambia Sulemani, unahitaji kushughulika na Yoabu. Wakati wake umefika. Kisha jambo la pili, tusije tukafikiri kwamba Daudi ana kisasi kidogo hapa.

Katika mstari wa 7, anasema, waonyesheni wema wana wa Barzilai. Nime mtaja Barzilai hapo, lakini ni wazi kwamba, ni wana watakaokuwa katika kizazi ambacho Daudi anaweza kuwaonyesha wema. Waonyesheni wema wana wa jicho la Shali la Goliathi.

Waache wawe miongoni mwa wale wanaokula mezani pako. Wao ndio waliosimama karibu nami. Na utakumbuka jinsi Daudi alivyolazimika kukimbia wakati Absalomu alipokuwa akichukua ufalme, Barzilai alimwonyesha ukarimu.

Na kwa hivyo, Daudi anamwagiza Sulemani afanye jambo lile lile kwa ajili ya wazao wa Barzilai. Kwa hivyo, kuna kipimo kizuri cha kipimo kwa njia nzuri hapa. Na kisha, hatimaye, katika mstari wa 8, bado una jamaa huyu anayeitwa Shimei, yule aliyemlaani Daudi alipokuwa akiondoka katika hali hiyo.

Na anamwambia Sulemani, mshughulikie. Wewe ni mtu mwenye hekima, anasema tena, mstari wa 9, utajua la kufanya naye. Mshushe kichwa chake chenye mvi kuzimu katika damu.

Sasa Sulemani kwa ukarimu sana anawapa watu hawa wawili, Yoabu na Shimei, nafasi kwamba watumie vibaya wasiwasi huo. Naam, tayari tumezungumzia kuhusu, ndiyo, samahani, Trevor, endelea. Mimi pia sifanyi hivyo.

Hilo ni swali zuri sana, na nitalijibu kwa ufupi sana. Neno la Kiebrania lenyewe, Sheol, linaonekana katika miktadha yote miwili ya nathari, kama hili, na katika miktadha ya

kishairi katika Biblia ya Kiebrania. Katika miktadha mingi ya nathari, inaonekana kuwa sawa na kaburi.

Kwa maneno mengine, kufa. Ingawa kuna neno lingine la kaburi, inaonekana ni hilo. Kwa sababu tuna watu ambao, kama Yakobo, wanataja kwenda Sheol, na hatutaki kumfikiria kama yuko katika kitu kinacholingana na kuzimu.

Baada ya kusema hivyo, katika vifungu vya ushairi, ninaendelea kwa muda mrefu kuliko nilivyofikiria, lakini nitafanya hivi haraka tu. Katika vifungu vya ushairi, umetumia kuwakilisha kaburi, kama vile nilivyosema hivi punde, lakini kuna sehemu zingine chache ambapo inaonekana kama inazungumzia kitu kingine, na Isaya sura ya 14 ni mojawapo ya sehemu muhimu ambapo una roho za wafu ambao hawana utulivu katika Sheol, na haionekani kama ni mahali pazuri sana kuwa. Pia inaonekana katika kitabu cha Ayubu.

Hilo ndilo jibu langu fupi. Kuna jibu refu zaidi. Hilo ni swali zuri.

Hilo ndilo jambo bora zaidi ninaloweza kukufanyia hivi sasa. Ni swali zuri. Nadhani David anasema tu hapa, mwache afe, au mshughulikie ili afe.

Nilikuwa wapi? Sikumbuki. Ndiyo, Adoniya. Tumeshughulika na Adoniya.

Kutokana na ombi hili maalum analotoa kwa Abishagi, anaingia katika eneo kubwa sana. Kwa njia, acha nirudie kidogo. Sulemani na Bathsheba wanapomaliza mazungumzo haya, kama naweza kuyapata hapa, katika sura ya 1, mstari wa 21, samahani, simaanishi Sulemani.

Namaanisha Daudi. Daudi na Bathsheba wanazungumzia kitakachokuja. Bathsheba anamwambia Daudi, unahitaji kufanya jambo kuhusu hili. Vinginevyo, mara tu atakapomwita bwana wangu mfalme, atakapozikwa na baba zake, mimi na mwanangu Sulemani tutatendewa kama wahalifu, kumaanisha kwamba Adoniya angemwondoa Sulemani na pengine kila mtu mwingine, pia, ambaye angeweza kuwa tishio kwa ufalme wa Adoniya.

Tutaona hili kadri vitabu vya kihistoria vinavyoendelea kufunuliwa, kwamba mtu atakapokuwa mfalme, na hali si nzuri sana, kwamba mtu mara nyingi ataufuta upinzani wote, hivyo tu, akiwaangamiza kana kwamba kwa ufagio. Hilo ndilo Bathsheba anaogopa sana kwamba Adonia angemfanyia Sulemani. Labda lingetokea.

Kwa Sulemani kumpa Adonia nafasi kidogo kisha Adonia akakiuka hili kwa kusema, nipe Abishagi, unaweza kuona jinsi yote yanavyoanza kutokea. Naam, hilo linaturudisha kwenye ombi la Sulemani la kupata hekima. Na kumbuka, kwa njia, kwamba Sulemani tayari ana hekima.

Ndiyo maana nimekusomea mambo machache ambayo Daudi anamwambia, ambapo anasema, wewe ni mtu mwenye hekima. Wewe ni mtu mwenye hekima. Sulemani ana akili za kutosha kujua kwamba anahitaji hekima zaidi.

Na angalia anachosema. Niko katika sura ya 3. Anaenda Gibeoni, ambapo wanatoa dhabihu. Hapo ndipo maskani inaonekana ilikuwa wakati huo.

Na anasema, mstari wa 9 wa sura ya 3, Bwana, mpe mtumishi wako moyo unaosikia. Nimetafsiri moyo wa utambuzi wa NIV kihalisi zaidi. Ni moyo unaosikia na umefungwa kwa namna fulani katika kwamba kusikia ni kutii.

Neno la Kiebrania la kusikia mara nyingi lina maana ya utii pia. Mpe mtumishi wako moyo mtiifu ili awatawale watu wako na kupambanua kati ya mema na mabaya, kwani ni nani awezaye kumtawala mtu huyu mkuu? Kwa hivyo, Sulemani anajua kuomba hekima.

Analenga ombi lake katika eneo fulani, na ni eneo hilo la usaidizi! Sijui jinsi ya kuwatawala watu hawa. Sasa tutaona kwamba katika eneo hilo, yeye ni mwerevu sana. Kwa kweli, sehemu inayofuata ya sura ya 3 inatupa mfano wa majaribio ili kuonyesha jinsi Sulemani alivyo na hekima.

Wanawake hao wawili wanamjia, mtoto akiwa amekufa, na kadhalika. Unaona hekima ya Sulemani katika suala la utawala na katika suala la kufanya maamuzi ya kimahakama. Pale ambapo hana hekima sana, inaonekana sala yake haikuhusu maisha yake binafsi kwa sababu anafanya maamuzi mabaya sana kwa njia ambayo tutayaangalia baadaye kidogo.

Ombi lake la hekima, kuhusu kuwatawala watu, ni moja ambalo Mungu, kwa rehema na neema yake, hujibu, na pia, kama Bwana asemavyo, atampa utajiri na usalama na mambo yote mema yanayoambatana na hilo. Naam, hili linatufikisha kwenye kile ambacho nimekiita siasa za kijiografia kwa urahisi kwa sababu tunajifunza mambo kadhaa kuhusu kinachomtokea Sulemani, lakini tunahitaji kukumbuka kile Kumbukumbu la Torati 17 lilisema kuhusu wafalme. Je, kuna yeyote anayekumbuka baadhi ya masuala muhimu yanayojitokeza katika kifungu hicho? Nitakisoma baada ya dakika moja.

Ndiyo. Mfalme anahitaji kujiandikia nakala ya sheria, na anahitaji kuwa nayo mahali ambapo ataisoma. Vizuri.

Ni nini kingine ambacho mfalme anawajibika kufanya au kutofanya? Ndiyo, Trevor. Unadanganya. Unadanganya.

Kudanganya na kutusomea. Ndiyo, acha nifanye hivyo. Asiwe na wake wengi, asije akageuka moyoni mwake.

Kama umesoma makala ya leo, unajua kwamba Sulemani amekiuka hilo. Sawa, na tunajifunza kwamba fedha na dhahabu, namaanisha, ni fedha nyingi sana, hata huzihesabu tena katika utawala wa Sulemani. Kuna utajiri mwingi sana, na hawapaswi kupata farasi.

Kama unavyoona, Sulemani pia anafanya hivyo, na hata anatuambia baadhi yao na magari yanatoka wapi. Sulemani anasukuma makali katika baadhi ya mambo haya. Bila shaka, nadhani tunaweza kusoma kati ya mistari, na nadhani kwa nini? Anazidi kuwa na nguvu.

Tutaangalia ramani baada ya muda mfupi kuonyesha kiwango cha ufalme wake. Katika kuwa na nguvu, kama nilivyosema hapo awali, miungano ya kisiasa inahitaji kufanywa. Wanawake walikuwa mtaji wa kisiasa, tupende tusipende, hilo ni moja ya mambo yaliyotokea.

Kwa hivyo, Sulemani ataimarisha uhusiano wake wa kisiasa kwa kupata wake kutoka kwa falme hizi ndogo ndogo, na falme ndogo sana zinaweza kuwa katika alama za nukuu. Pia atajenga aina za vitu alivyo navyo ambavyo ni alama za mafanikio ya kisiasa. Farasi, magari ya kukokotwa, kama vile kuwa na silaha zote ambazo Pentagon inasimamia katika muktadha wetu maalum.

Na atapata pesa nyingi sana. Atapataje pesa zake? Naam, angalia hivi. Ana, hapa ndipo jiografia inaporudi kutusumbua, ana barabara kuu ya kimataifa ya pwani inayopitia utawala wake, ufalme wake.

Haachi tu ipite. Huenda anazidisha mkazo kushoto na kulia. Kadri vitu vinavyoendelea huko, misafara na kadhalika, ana miji mikubwa, Megido, Hazori, Gezeri, nitazungumzia hivi punde.

Na kwa hivyo, anaweza kuathiri baadhi ya kodi kwenye bidhaa hizi zote zinazosonga mbele na nyuma. Pia anaweza kuchukua kodi, labda hapaswi kutumia neno kunyakua, kodi halisi kutoka kwa watu wanaokuja chini ya utawala wake na ufalme wake uliopanuka. Kwa hivyo, utajiri unatoka katika vyanzo hivyo maalum.

Na Sulemani anakuwa mtu ambaye pengine anashindwa, hata sipaswi kusema pengine, anashindwa na majaribu yanayompata mtu yeyote anapoingia katika nafasi ya madaraka. Kama hujui jinsi ya kuwaombea viongozi wako wa kitaifa, labda huwapendi, sijui. Kama hujui jinsi ya kuwaombea, omba kwamba wasishindwe na mambo ya kutisha yanayoambatana na kiburi.

Uliona ulipouliza swali la insha kuhusu Sauli kwamba linaathiri mtu yeyote katika nafasi yoyote yenye uongozi na nguvu. Kiburi ni jambo baya sana. Na huinuka kwa urahisi sana.

Na ningependekeza Sulemani anaelekea upande huo, pamoja na wengine. Naam, kuna Pete, ndio, samahani, Rebecca. Ndiyo, swali zuri.

Kwa nini ikiwa utajiri uliopatikana ni mbaya, tukirudi kwenye Kumbukumbu la Torati 17, basi kwa nini Bwana anasema, Nitakupa utajiri? Naam, unajua, kutakuwa na jibu zuri; hili ndilo jibu langu; unaweza kuuchukua au kuuacha. Unajua, Mungu anambariki katika nafasi aliyo nayo. Na anasema, Nitakupa utajiri.

Wakati utajiri unaonekana kuwa lengo lako, hapo ndipo unapoanza kuwa tatizo. Na tunajifunza kwamba Sulemani alitoza ushuru, unajua, na anaweka nguvu kazi, wafanyakazi waliolazimishwa kufanya kazi ili kufanya baadhi ya miradi yake ya ujenzi. Kwa hivyo, daima kutakuwa na sehemu ya faida katika utajiri, na jinsi unavyoutumia.

Unajua, mshukuru Bwana kwa watu matajiri, ambao Mungu amewabariki, na wanatumia utajiri huo kwa vitu vizuri. Unapotumika kwa vitu vingine, na sitaenda hata katika mwelekeo wa hali yetu ya kiuchumi ya sasa, uchoyo huja hapo, na kisha huenda katika mwelekeo tofauti kabisa. Kwa hivyo, unaweza kuwa na sifa nzuri na mbaya.

Amani katika ufalme uliopanuka. Una usemi mzuri hapa. Katika sura ya 4, mstari wa 21, Sulemani alitawala falme zote kuanzia mto hadi nchi ya Wafilisti hadi mpaka wa Misri. Walileta ushuru, wao ni raia wa Sulemani.

Katika mstari wa 25, inasema kwamba wakati wa maisha ya Sulemani, kila mtu aliishi salama, kila mtu chini ya mzabibu wake na mtini wake. Hiyo ni mfano wa kusema mambo yako salama, akiishi chini ya mzabibu wako na mtini wako. Hakuna anayeharibu mazao yako.

Unakumbuka tulipozungumzia kitabu cha Waamuzi, na Gideoni alilazimika kupura nafaka yake kwenye shinikizo dogo la divai kwa sababu ya Wamidiani? Naam, hilo sio tatizo sasa. Unaishi tu na mazao na rasilimali zako zote za kiuchumi, na uko salama nazo. Ni jambo zuri.

Mahusiano ya kibiashara ya kimataifa. Sura hizi zote, sura hizi zote mbili, zote zinazungumzia aina za biashara ambazo Sulemani anazo, na bila shaka, jambo kuu ni ziara ya Malkia wa Sheba kwa Sulemani, na ukweli kwamba anaweza kuja kumjaribu kwa maswali magumu, naye anayajibu. Zina mabadilishano ya kuvutia sana huku na huko, na utajiri mwingi huenda huku na huko katika muktadha huo pia.

Tukirudi kwenye 1 Wafalme 3, inasema Sulemani alifanya makubaliano na Farao, mfalme wa Misri, na akamwoa binti yake. Sasa, bila shaka, kama nilivyosema muda mfupi uliopita, huo utakuwa mfano wa kile anachofanya na mambo mengine mengi. Anamleta katika mji wa Daudi.

Sasa, ukiruka hadi sura ya 9, nadhani ndiyo. Tunaona zaidi kidogo kuhusu hili. Katika mstari wa 16, Farao, mfalme wa Misri, alikuwa ameshambulia na kuteka Gezeri. Unakumbuka Gezeri iko wapi kwenye ramani? Tutarudi hapo baada ya muda mfupi.

Nitakuonyesha ramani. Ni mojawapo ya miji hiyo mitatu. Hebu tuangalie jambo linalofuata hapa.

Ni mojawapo ya miji hiyo mitatu, mstari wa 15 wa sura hii ninayosoma, ambayo inasema Sulemani atajenga ngome kwa sababu iko, nadhani nini? Njia ya biashara ya kimataifa. Kila kitu kinachopitia Israeli kinapita Gezeri, kinapita Megido, kinapita Hazori. Sulemani aliimarisha miji hiyo na kuifanya kuwa miji mikubwa ambayo labda ilikuwa miji ya akiba na pia mahali ambapo aliweka hazina yake ndogo ya farasi na magari ya vita.

Sasa, baada ya kusema hivyo, hivi ndivyo Sulemani anavyopata Gezeri. Inavutia kidogo. Mstari wa 16, Farao, mfalme wa Misri, alikuwa ameshambulia na kuteka Gezeri.

Aliichoma moto. Aliwaua wakazi wake Wakanaani. Israeli hawakuwa wameimiliki hadi wakati huu.

Kisha akampa binti yake, mke wa Sulemani kama zawadi ya harusi, na unafikiri, hiyo ni zawadi ya harusi ya aina gani? Mji ulioteketea? Nipe mapumziko. Je, hangeweza kumpa kitu bora zaidi? Lakini hii ni zawadi nzuri. Kwa kweli, ni zawadi kamilifu.

Kwa sababu Sulemani anaweza kufanya ni kuanza kutoka ardhini na kujenga kile anachotaka katika muktadha huo. Na atajenga jiji kubwa lenye ngome huko. Kwa sababu ambazo nitazitaja kwenye ramani hivi karibuni, hii pia ni busara sana na ya kimkakati sana kwa upande wake.

Kwa hivyo, anapata jiji lililochomwa na unafikiri, hakuna kitu. Hapana, ni kila kitu. Ana mpango wa bure, tayari kwenda.

Kama nilivyosema pia, anawalazimisha watu wengi kuwa wakataji mawe na wabebaji wa maji na mambo mengine yote hayo. Kwa hivyo, tunaona baadhi ya pande hasi za hili. Hapa kuna ramani.

Na tuone kama tunaweza kupata tunachohitaji kupata hapa. Eneo lenye kivuli, kwa wale wenu walio nyuma ambao huenda mnapata shida kuona hili, sasa ni utawala wa Sulemani. Utawala wake.

Ufalme wake. Akishuka hadi mwisho wa kaskazini wa Ghuba ya Eilat au Aqaba, akipanda juu, akichukua TransJordan, maeneo hayo yote. Huko juu sana, hata akigusa Mto Frati.

Kwa hivyo, ana vitu vingi sana. Na tena, kumbuka, si falme kubwa. Ufalme mdogo, ukitaka, ni sehemu ya hili.

Na hiyo itakuwa sehemu ya, najua, hiyo haiko kwenye kamusi. Tukiitumia vya kutosha, tunaweza kuiingiza kwenye Wikipedia, na kisha tunaweza kuandika makala kuihusu. Sawa? Ndiyo, sawa.

Sawa, kwa hivyo hili ndilo jambo la kufikiria. Ni vigumu kidogo kuona hili hapa, lakini Gezeri iko pale pale. Sawa? Barabara Kuu ya Kimataifa ya Pwani itapita moja kwa moja katika nchi kavu.

Hiyo hapo, Gezeri. Megido iko wapi? Megido iko hapa. Tena, kwenye Barabara Kuu ya Kimataifa ya Pwani.

Hazori iko wapi? Iko pale pale. Kwa hivyo, magari yote yatakayotoka Mesopotamia, kupitia eneo hili hadi Misri, yakipita miji hiyo mitatu. Hatuwezi kuiepuka.

Kwa hivyo, Sulemani ni mwerevu sana katika anachofanya. Naam, hiyo ni aina ya siasa za kijiografia, na tunazungumzia kidogo kuhusu utajiri na kadhalika na kadhalika, na wake pia wanaingia katika muktadha huo.

Ibada ndiyo W yetu inayofuata, na tunahitaji kutumia muda kidogo tu kuzungumzia kuhusu ibada na mahali ambapo Sulemani anafanya kile anachofanya katika suala la kujenga vitu.

Lakini acha nikumbushe tu mambo ya Jiji la Daudi na kile kilichotokea kuhusu kupanda kwa Sulemani kwenye kiti cha enzi. Unaweza kukumbuka kutokana na majadiliano ya awali eneo hili dogo hapa ni Jiji la Daudi. Ndivyo ilivyo.

Ekari kumi, kumi na moja, kitu kama hicho. Sio kubwa, lakini ni muhimu kwa sababu hapa kuna Chemchemi ya Gihoni hapa chini. Na hapo ndipo Sulemani anapojitangaza kuwa mfalme, na wanapanga jambo hilo lote.

Eneo la ikulu la Daudi lingekuwa juu kabisa katika eneo hili, lakini bado hakuna hekalu. Sulemani anapojenga hekalu, atapanuka hadi eneo la juu hapa juu. Tofauti ya mwinuko, kwa wale wanaopenda mambo madogo madogo ya siku hiyo, kutoka eneo hili hadi chini ya Jiji la Daudi ni kama futi 350.

Kwa hivyo, unaangalia juu unapoangalia sehemu hii hapa. Tulizungumzia hilo tulipozungumzia zaburi Jumatatu. Kwa hivyo, hapa ndipo Sulemani atajenga hekalu lake katika jambo hili la jumla.

Chini ya kuba letu la mwamba, angalia kama tunaweza kulifanikisha hilo. Chini ya kuba la mwamba hivi sasa kuna msingi wa mwamba. Unaweza kuona msingi wa mwamba katika muktadha huo. Mahali pengine dogo ambapo msingi wa mwamba unaonekana hapa.

Lakini sehemu kubwa ya hii ni jukwaa kubwa na kubwa la hekalu lililojengwa na Herode Mkuu. Katika Agano Jipya labda uliangalia mambo ya aina hii katika Agano Jipya. Tuna Jiji la Daudi, tuna Bonde la Kidroni hapa hapa, bila shaka, na Chemchemi ya Gihoni na hekalu.

Kumbukumbu la Torati 12, kwa namna fulani ikiunga mkono kidogo, Musa anapozungumza na watu katika Kumbukumbu la Torati, anasema, wakati utakapofika, mnapaswa kuleta dhabihu zenu, mnapaswa kuja kwenye sherehe hizi za mahujaji mahali nitakapochagua kuweka jina langu. Haipati jina la Yerusalemu; ni mahali ambapo Mungu atachagua kuweka jina lake, na hapo ndipo patakuwa Yerusalemu. Kwa hivyo, utimilifu wa Kumbukumbu la Torati 12.

Zungumza kidogo kuhusu hekalu lenyewe. Unaposoma mambo haya, moja ya mambo ambayo pengine yalikushangaza ni jinsi haya yote yalivyo makubwa zaidi kuliko hema. Hema ilikuwa unyenyekevu wa Mungu katika rehema, akihema pamoja na watu wake.

Watu walikuwa wakilinda njia yao kupitia Sinai, na Mungu anasimama pamoja nao. Sasa kwa kuwa wamesimama, sasa kwa kuwa wana ufalme, sasa tutajenga hekalu. Na usifikirie hata kidogo kwamba si kama baadhi ya mataifa mengine yanayowazunguka.

Walikuwa na mahekalu pia, na mara nyingi muundo huo unafanana. Lakini hebu tuangalie baadhi ya madhumuni kwanza. Hapa patakuwa mahali pa ibada.

Sasa, tulipozungumzia kuhusu maskani, jambo letu muhimu lilikuwa kwamba ingewakilisha makao ya Mungu katikati yao. Kwa sababu walikuwa kundi dogo la watu, walikuwa wakipita Sinai, walikuwa wakihama, na Mungu alikuwa pamoja nao. Hapa, bila shaka, wana ardhi, makabila mbalimbali yamegawanywa kote nchini, na kwa hivyo si kwamba Mungu bado anakaa huko, usinieleve vibaya, lakini watu wameenea zaidi.

Sasa wanahitaji kuja kwenye sherehe za mahujaji. Sikukuu zetu tatu za mahujaji ni zipi? Vibanda, Pasaka, taja ile ya mwisho, Sikukuu ya Majuma, sawa, nimezipata,

vizuri. Kwa njia, lazima nikwambie, hii ni tangent kamili, je, uko tayari kwa tangent kamili? Kuna methali nzuri ya kirabi, methali nzuri ya kirabi, na inaenda hivi.

Yeye, kwa sababu marabi walikuwa wakizungumza na yule aliyesoma, yeye anayesoma Torati na kusahau alichosoma ni kama mwanamke anayezaa mtoto na kwenda kumzika. Unapenda hilo? Ni jambo la kutatanisha, sivyo? Kwa sababu kuzaa mtoto ni mchakato wenye uchungu. Ni kazi nyingi.

Hakuna mtu mwenye akili timamu, baada ya kupitia maumivu na uchungu huo wote, atakayetoka nje na kumzika mtoto wako. Lakini ukisahau kile ulichokisoma, kwa sababu umeweka kazi nyingi ndani yake, usisahau. Kwa sababu maumivu na uchungu wote wa kusoma hupotea tu, haifai.

Kwa hivyo, kumbuka methali yetu nzuri ya kirabi, na tambua kwamba tunapozungumzia historia, tunahitaji kukumbuka kilichomo ndani, amini usiamini, Torati. Nitasema hili tena tutakapowafikia manabii wetu. Sawa, hiyo ndiyo tanjenti yetu.

Mahali pa ibada ni mahali ambapo watu watakuja kwenye sherehe za mahujaji kumwabudu Mungu, na mambo yote yanayohusu sherehe hizo za mahujaji yatakuwa mambo muhimu sasa. Pia yanawakilisha nafasi takatifu. Na kwa njia fulani, kwa kweli hutupatia hisia ya uwepo wa Mungu.

Sasa, tayari tumesema hilo, lakini tutalionga kwa njia ya kushangaza zaidi katika Mambo ya Nyakati. Sitasoma vifungu hivi kwa sababu ninaangalia wakati hivi sasa, lakini Mambo ya Nyakati, tofauti na Wafalme, hufanya kitu kingine, na hicho ni kusesitiza uwepo wa Mungu zaidi. Kwa hivyo, katika sura ya 5, una wingu hili la utukufu.

Sasa, inaonekana katika Wafalme, lakini si mara moja, si kwa kushawishi sana. Kisha, moto unashuka kutoka mbinguni, kwa hivyo ni nafasi takatifu. Pia imeundwa kuwa kwa njia fulani ambayo imerahisishwa sana, bila shaka, na nitatumia neno ghafi si kwa njia mbaya, lakini kwa msembo ambao ni njia mbaya, njia ngumu sana, kielelezo cha makao ya Mungu mbinguni.

Nami nataka sana kuangalia vifungu hivi kwa sababu vina umuhimu. 1 Mambo ya Nyakati 28 1. Sehemu ya mipango ya Daudi kwa ajili ya hekalu, kama unavyoweza kukumbuka, na kugundua, kwa njia, kwamba kama nilivyosema, mstari wa 12 wa 1 Mambo ya Nyakati 28 unasema, Daudi alimpa Sulemani mipango ya roho yote aliyoiweka akilini mwake.

Nilitaja hilo hapo awali. Na sasa, bila shaka, katika mstari wa 18, tuna jambo ninalolielewa hapa. Alimpa mpango wa gari.

Huo ni makerubi wa dhahabu wanaotandaza mabawa yao na kufunika sanduku la agano la Bwana. Naam, gari hili na makerubi ni nini? Tumewaona makerubi hapo awali, lakini sasa hebu tuangalie Ezekieli sura ya 1. Tena, sitatumia muda mwingi hapa, lakini ni utangulizi tu wa kile tunachofanya tunapomfanyia Ezekieli. Katika sura ya 1, Ezekieli ana maono ya ajabu.

Na, bila shaka, ni viumbe hawa wanne. Na katika mstari wa 5 inasema, viumbe hai wanne. Umbo hilo lilikuwa kama mwanadamu.

Kila mmoja alikuwa na nyuso nne na mabawa manne. Miguu ilikuwa imenyooka, miguu kama ya ndama. Shikilia hilo.

Zilizosagwa kwa shaba iliyosuguliwa. Chini ya mabawa yao, pande nne, walikuwa na mikono ya mwanadamu. Nyuso, mabawa na mabawa yaligusana.

Na kisha ukiangalia chini zaidi kidogo, kama naweza kuiona hapa, mstari wa 15, magurudumu pia. Kwa hivyo kama Ezekieli alivyoruhusiwa kuona mbinguni, anaona kitu chenye magurudumu. Kuna macho kote kwenye magurudumu.

Na ni hili tena, kwa maneno ambayo yanaweza kuelezwa kwa njia rahisi sana na isiyoeleweka, ambayo inawakilisha maono ya mbinguni, ningependekeza. Tunaona kitu kinachoitwa gari. Unaposoma Zaburi, inazungumzia gari la Mungu na magurudumu yake yakimpeleka.

Pia, Waisraeli walipovuka Bahari ya Matete, pia kulitajwa gari la kukokotwa. Kwa hivyo, kitu kuhusu uwepo wa Mungu kina baadhi ya sifa hizo. Na tafadhali kumbuka kwamba imewekwa katika maneno ambayo akili zetu rahisi na zenye kikomo zinaweza kuelewa na ambayo mfumo wetu wa lugha unaweza kukubali.

Lakini kile kinachotengenezwa ili kuwekwa kwenye ua wa hekalu kina sifa zinazowakilisha kwa njia rahisi sana mambo ya mbinguni. Na mara moja unafikiri, au angalau unapaswa kuwa, nilidhani hawakupaswa kufanya hivyo. Amri ya Pili, sivyo? Hizi si sanamu za kuabudiwa.

Haya ni mambo ambayo Mungu amesema yanawakilisha kwa mfano kile kinachoendelea katika ulimwengu wa mbinguni. Nami nitakuonyesha picha katika muda mfupi, au samahani, uwakilishi katika muda mfupi. Waebrania sura ya 8 na sura ya 9 pia, nadhani haya ni mafungu ambayo tayari tumeyazungumzia, yanazungumzia kuhusu vitu vilivyomo hekaluni kuwa vivuli na nakala, nakala zisizo kamili, za kile tulicho nacho katika ulimwengu wa mbinguni.

Naam, ili kuwa kitu cha kawaida baada ya maelezo hayo yote, hapa pia ni mahali pa kuhifadhi utajiri wa taifa, na inaeleweka kikamilifu. Ikiwa una watu ambao angalau wanapaswa kulinda zaidi ya kitu kingine chochote alama zao takatifu, Sanduku la

Agano likiwa, bila shaka, katikati ya hili, basi hilo litakuwa mahali ambapo watalilinda kwa maisha yao. Kwa nini usiweke utajiri wa taifa hapo pia? Na hivyo hekalu litakuwa mahali pa kuhifadhi utajiri.

Kura nyingi na nyingi za dhahabu na vitu vya thamani vinavyohusiana na hekalu. Naam, muundo na samani zinafanana sana na kile tunachokiona kwenye hema, isipokuwa zimezidishwa. Kwa mfano, badala ya meza moja ya mikate ya wonyesho, una kumi .

Na badala ya kinara kimoja cha taa, una kumi. Na mambo ni makubwa zaidi. Hebu tuone baadhi ya haya yanaonekanaje kutoka kwa modeli iliyorahisishwa sana.

Nadhani hii ni moja iliyotengenezwa Uingereza, yapata miaka 25-30 iliyopita. Lakini inatupa mtazamo kidogo. Angalia tuna nguzo mbili kubwa.

Joachim na Boazi ni nguzo zilizowekwa pande zote mbili za mlango wa hekalu. Kuna kitu ambacho kina utata kidogo katika hili ikiwa ninasoma maandishi yangu kwa usahihi. Kwa sababu nadhani, ninaposoma maandishi kwa usahihi, upana wa madhabahu ni mrefu kama vile hekalu lilivyo pana.

Na hii inaonekana ndogo kidogo. Lakini kwa vyovyote vile, si tatizo hapo. Tutazingatia jambo hili.

Hilo ndilo ninalopenda sana. Una beseni, sivyo? Au beseni la kuoshea, au chochote unachotaka kukiita. Ni mahali ambapo, kushikilia maji, bahari, baadhi yake huitwa bahari, kwa ajili ya kuoshea na kusafisha.

Na hapa tuna ng'ombe, au viumbe wa ng'ombe, chini yake. Sasa, hilo halivutii? Acha nitoe tu kipande kingine kidogo cha fasihi ya baadaye katika hili. Mtume Yohana anapoona mtazamo wake wa mbinguni katika sura ya 4 ya Ufunuo, anaona nini? Tunaimba kuihusu katika, nadhani ni Takatifu, Takatifu, Takatifu.

Anaona bahari ya kioo, bahari kubwa, anga kubwa. Naam, hiyo ni taswira ya Ezeieli, mwishoni mwa sura ya 1, ambaye pia anaona anga kubwa, na juu ya anga hilo kuna kiti cha enzi cha Mungu. Kuna nini chini ya anga? Makerubi hao.

Je, hilo halivutii? Kwa hivyo, kwa namna fulani, tunaona anga hili pana la mbingu, bahari, chochote unachotaka kuiita, likibebwa juu na makerubi. Na hapa, inakuwa ishara ya utakaso kuja mbele za Mungu. Unaosha katika maji haya kabla ya kwenda kwenye chumba cha kiti cha enzi.

Na hekalu ni chumba cha kiti cha enzi cha Mungu, kama vile katika maono hayo unavyopita makerubi hao ambao ni ulinzi. Wao ni walinzi wa chumba cha kiti cha enzi. Unapita kati yao na kuingia katika uwepo wa Mungu.

Sasa, mengi zaidi tunaweza kusema kuhusu hili. Katika mahekalu ya kale ya Mashariki ya Karibu, unayo, na ningepaswa kujumuisha picha, na bila shaka, nilisahau kuifanya, lakini mahekalu haya makubwa kutoka maeneo ya Mesopotamia, hasa mahekalu ya Ashuru, yangukuwa na viumbe wakubwa sana. Jiwe, lililotengenezwa kwa jiwe, limesimama pande zote mbili za mlango wa hekalu.

Walikuwa viumbe wenye mabawa. Nao walionekana kama makerubi . Wanaonekana kama kile ambacho kingekuwa kikilinda hekalu hapa pia.

Naam, kuingia ndani tena, nikigundua tuna vinara vingi vya taa hapa, si kimoja tu. Hapa ni mahali patakatifu, kama tulivyokuwa napo katika hema, lakini sasa ni jengo lisilotulia, lisilotulia. Na kisha, bila shaka, mahali petu patakatifu zaidi, Sanduku la Agano, na vielelezo hivi vikubwa sana tena, makerubi, wakilinda kiti cha enzi cha Mungu.

Lakini kumbuka, si jambo la kigeni kabisa au tofauti na muktadha mpana wa kitamaduni kwa sababu, kama nilivyosema, katika utamaduni mpana una viumbe hawa wakubwa wa mawe wanaolinda vyumba vya viti vya enzi vya wafalme pia. Kwa hivyo hapa kuna kauli: Mungu ni mfalme, na yeye ndiye mfalme mkuu. Yeye ndiye mfalme mkuu.

Naam, kuanzia mlango, ua, madhabahu, na kazi, nadhani ndivyo ilivyo. Mambo machache tunayohitaji kusema kuhusu jinsi Walawi walivyofanya kazi. Je, ni nini kilikuwa kikuu chao, basi, ni kipi kilikuwa kimojawapo cha kazi zao kuu wakati maskani ilipokuwa ikifanya kazi? Walawi walifanya nini? Waliitunza, na unaweza kwenda mbali zaidi ya hayo, fikiria maskani, fikiria hema, fikiria kuhama.

Wao ndio waliokuwa na jukumu la kuipakia, kuibeba, kuiweka, n.k. Sasa, bila shaka, ukishapata hekalu, hawatafanya hivyo, sivyo? Hiyo siyo kazi yao. Lakini wana mambo muhimu sana.

Wakati wote, Walawi na makuhani walitakiwa kuwa walimu, lakini sasa tuna mambo mengine wanayofanya. Wanatumika kama walinzi wa mlango. Kwa njia fulani, ni mwendelezo wa kile walichokuwa wakifanya hapo awali, kwa sababu utakumbuka kwamba familia za Walawi ziliwekwa karibu na eneo la hema la kukutania.

Sasa, wao ni walinzi wa hekalu. Hili ni jambo la kuvutia. Wao ni wanamuziki, wanamuziki wa hekalu.

Bila shaka, Mambo ya Nyakati yana mengi ya kusema kuhusu hili. Muziki na unabii mara nyingi huenda pamoja. Tutakapomfikia Elisha, tutaona hilo tena.

Una uhusiano wa Walawi wakitoa muziki kwa ajili ya uwasilishaji wa maneno ya Mungu, kwa namna fulani. Jambo lingine ambalo nataka kulizungumzia kidogo hapa. Loo, maneno mabaya.

Samahani kwa hilo. Kinubi, muziki, blah, blah, blah. Jambo lingine ambalo ningependa kukuelezea ni kwamba muziki wao ni bora.

Je, umesoma mambo haya? Hawa ni wanamuziki waliofunzwa. Wanachofanya katika muktadha wa hekalu ni bora sana. Maandishi yanaweka wazi sana ili kutujulisha hilo.

Hawatanga-tanga humo na kutoroka na kusema, Ninampigia Mungu kelele za furaha. Haya, ho. Kuna nafasi ya hilo, lakini si katika muktadha wa ibada.

Je, nimeongea vya kutosha? Tuendeleo. Pia wanasimamia hazina. Hilo ni muhimu.

Ni jukumu. Mambo haya hayawezi kutumiwa vibaya. Yanatumika kama maafisa.

Wanahudumu kama majaji. Tumeona mabaki madogo ya hilo, au niseme vidokezo kuhusu hilo tayari tulipokuwa tunasoma Kumbukumbu la Torati. Nilikuwa nikizungumzia kuhusu kuleta kesi mbele za Bwana.

Sehemu ya hilo itakuwa ni kazi za Walawi, katika miji yao, ningependekeza, na pengine Yerusalemu haswa. Naam, kuwekwa wakfu kwa hili hufanyika kwenye Sikukuu ya Vibanda. Haisemi Sikukuu ya Vibanda, lakini inasema katika Sikukuu ya mwezi wa saba, kwa hivyo tunaweza kuhitimisha hilo.

Sala ya Sulemani ni nzuri sana, ambayo sitakusomea, lakini nataka tu uhakikishe unaangazia mambo haya. Yeye huwa anaahidi kila wakati. Atarudi nyuma na kutafakari ahadi za Mungu za awali, ambazo, kwa njia, ni mfano mzuri wa maombi, ukitaka, kutafakari ahadi za Mungu za awali na mahali tunaposimama katika wakati fulani kuhusiana na ahadi hizo na shukrani zetu kwa ahadi hizo na kwa uaminifu wa Mungu.

Sio wazo baya. Pia anaweka wazi kwamba hapa ndipo mahali pa kukaa jina la Mungu, na hatutaki kupoteza mtazamo wa ukweli kwamba jina hilo lina nguvu. Ndiyo maana kuna amri kama hiyo dhidi ya kuinua jina la Bwana kuwa utupu.

Jina ni muhimu. Jina lina nguvu. Lakini ikiendelea, maombi mengi yanalenga kile kitakachotokea ikiwa watu hawatatii.

Kwa mfano, ikiwa hawatatii, mvua inaweza kukomesha. Wakigeuka na kuja kwenye hekalu hili na kuomba, basi Mungu na awarejeshe. Wakigeuka na kuchukuliwa mateka, lakini wakirudi na kutubu, wanageukia mahali hapa na kuomba, na Mungu atawarejesha.

Inapitia idadi ya laana za agano ambazo tulizona tuliposoma Mambo ya Walawi 26 pamoja na Kumbukumbu la Torati 27 na 28. Kwa hivyo sala ya Sulemani si ya kutoka kichwani mwake tu mahali fulani. Anaomba kwa kutegemea agano hilo.

Agano na Daudi na agano la Sinai. Hilo ni muhimu. Sherehe ya kuweka wakfu ilikuwa wakati wa ajabu, huku dhabihu nyingi zikitolewa.

Kwa njia, hawatoi tu dhabihu hizi kama kuchinja kwa jumla. Kuna kundi zima la watu pale, na wanashiriki kwa kula sehemu ya sadaka za ushirika. Hilo ndilo linaloendelea katika muktadha huo.

Kama unavyojua, uwepo wa Mungu hujidhihirisha kwa njia ya ajabu, na kisha tunapata jibu la Mungu, ambalo ni refu kuliko hili, lakini hili ni mojawapo ya vifungu ambavyo nadhani unavijua. Labda umekikariri hiki katika muktadha fulani au mwingine. Kinakuja kama jibu zaidi la Mungu kwa sala ya Sulemani, na bila shaka, ni kauli nzuri, ambayo, ikiwa hujakikariri bado, inaweza kuwa vizuri kukariri.

Ninaona kwamba nimeificha kwenye kitambaa chekundu hapo. Lakini hata baada ya maombi ya Sulemani, unajua, mambo yanapoharibika, Mungu anasema, ikiwa watu wangu watajinyenyekesha, waombe, wanitafute uso, na wageuke kutoka katika njia zao mbaya. Unajua, kuna vigezo fulani hapa.

Mnyenyekevu, omba, mtafute Mungu, geuza toba, ndipo Mungu ataturejesha. Kwa hivyo, ni jambo la kukumbuka, na hakika lilikuwa muhimu wakati wakfu huu wa hekalu unakamilika. Sasa, hayo ni mambo mazuri.

Sulemani anafikia mwisho wa utawala wake, na kama nilivyosema hapo awali, haya ndiyo mambo ambayo hayamo katika Mambo ya Nyakati kwa sababu haya ni machafu kidogo, labda si ya kufurahisha kusoma, lakini kama vile kufungwa kwa utawala wa Daudi kulivyotuleta katika maandalizi ya kuona hekalu likijengwa katika Sulemani, sasa tutaona maandalizi, tupende tusipende, kwa ajili ya mgawanyiko katika ufalme. Sulemani amefanya ushirikiano mwingi wa kisiasa. Mstari wa 11, samahani, mstari wa 1 wa sura ya 11, aliwapenda wanawake wengi wa kigeni, na upendo huo, kwa njia, unazungumzia mambo haya ya muungano wa kisiasa, akawaoa, anasema aliwashikilia kwa upendo, alikuwa na wake 700 wa kuzaliwa kifalme, tena akibainisha uhusiano huo, masuria 300, na wake zake walimptosha, hivi kwamba anageukia ibada ya sanamu, na inazungumzia katika mstari wa 5 kuhusu miungu na miungu mbalimbali na mambo ya ibada ya sanamu.

Bwana hafurahii sana na hili, kwa hivyo Mungu atasema katika sehemu mbili tofauti kwamba jambo fulani litatokea. Kwanza kabisa, Bwana anamwambia Sulemani, sura ya 11, mstari wa 11, kwa kuwa hukulishika agano langu, hakika nitararua ufalme

kutoka kwako na kumpa mmoja wa walio chini yako. Nitakuachia kabila moja kwa ajili ya Daudi, lakini ufalme huo utararuliwa.

Maadui wanakuja, nami nimeona zile tatu kuu hapa. Edomu ilikuwa chini ya udhibiti wa Sulemani. Naam, hilo linavunjika kidogo, na kiongozi huyu wa Edomu anaongoza mambo.

Aramu, eneo hilo ambalo ni eneo la ulinzi kati ya Israeli na Mesopotamia, Syria ina sehemu ya kuvunjika. Na kisha tuna mtu wetu mkuu, Yeroboamu, mwana wa Nebati. Mstari wa 26, sura ya 11, aliasi dhidi ya mfalme.

Hatujui uasi huo unajumuisha nini. Hautuambii. Lakini kinachotokea katika mistari michache ijayo ni taarifa yetu ya pili ambayo Mungu ameamua.

Je, unakumbuka mambo haya ya Mungu yakihakikisha mambo kwa njia ya kauli mbili tofauti? Tumeona kauli mbili tofauti mara kwa mara. Hivi majuzi, Sauli alipata ufalme lakini akaupoteza. Sasa tunao na Sulemani.

Mungu atamjulisha kwa njia mbili tofauti. Ufalme utatoweka. Ya kwanza ni kwa Sulemani moja kwa moja.

La pili linatufahamisha. Mstari wa 29, Yeroboamu anatoka Yerusalemu. Ahiya, ambaye ni nabii kutoka Shilo.

Shiloh ana uhusiano muhimu, sivyo? Anakutana naye na anasema, Mungu wangu, mstari wa 30, hapa kuna vazi jipya. Analirua vipande 12. Kisha anasema, chukua 10.

Hao kumi watakuwa wako. Kwa sababu Mungu wa Israeli anasema, Nikirua ufalme kutoka mkononi mwa Sulemani na kukupa makabila kumi. Wewe ukiwa Yeroboamu hapa.

Kabila moja litahifadhiwa. Kwa hivyo, tuna taarifa mbili tofauti kwamba Sulemani atapoteza ufalme. Jambo la kusikitisha ni kwamba hageuki kutoka kwenye njia zake.

Na hivyo, baada ya miaka 40 anakufa. Kabla hatujaanza na ufalme uliogawanyika, tutachukua njia nyingine. Njia hiyo itakuwa katika fasihi ya hekima kwa sababu vitabu vitatu kati ya vinne vinavyochukuliwa kuwa vitabu vya hekima vinahusishwa na Sulemani.

Mithali, Mhubiri, Wimbo Ulio Bora. Na kisha katika muktadha huo, pia tutafanya Ayubu. Kwa hivyo kuanzia wiki ijayo, tutakuwa tukiingia katika fasihi ya hekima kwa muda.

Na kisha tutachukua ufalme uliogawanyika. Wakati huo huo, Shabbat Shalom. Uwe na wikendi njema.

Ni majira ya kuchipua huko nje.